

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Plzeň

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola, Stříbro, Kostelní 106

Kostelní 106, 349 01 Stříbro

Identifikátor: 600 002 772

Termín konání orientační inspekce: 23. - 25. ledna 2001

Čj.	044 28/01-4019
Signatura	od7ku206

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ZUŠ Stříbro má v místě svého působení čtyřiapadesátiletou tradici. Zřizovatelem školy je Školský úřad Tachov, který se přetransformoval od 1. ledna 2001 na referát školství Okresního úřadu Tachov. Rozhodnutím Školského úřadu Tachov o změně zařazení do sítě škol, vydaným pod č.j. 13.626/99-21 ze dne 8. 2. 1999, byla škola opětně zařazena do sítě s účinností od 1. března 1999 s názvem Základní umělecká škola, Stříbro, Kostelní 106.

Škola ve Stříbře, kde byla výuka sledována, má dvě pracoviště. V hlavní, staré budově v Kostelní ulici je umístěn hudební a taneční obor. Vzhledem k jejímu technickému stavu a nutným nákladnějším opravám je uvažováno společně s městem o přidělení jiného objektu. Pro potřeby výtvarného oboru je využívána samostatná učebna v budově na Masarykovo nám. 17. Škola má další tři pobočky - Bezručice, Kladruby a Konstantinovy Lázně.

Povolená kapacita školy 410 žáků nebyla překročena: ve školním roce 1997/1998 navštěvovalo školu 343 žáků v hudebním a ve výtvarném oboru, ve školním roce 1998/1999 to bylo 382 žáků v hudebním, tanečním a výtvarném oboru, ve školním roce 1999/2000 docházelo do školy 361 žáků do třech uvedených oborů. Letos má škola v hudebním, tanečním a výtvarném oboru celkem 357 žáků.

Pro školu je charakteristické těžiště její práce v kolektivní výuce ve všech oborech školy. Promyšleným způsobem mezipředmětové spolupráce jsou žáci v hudebním oboru zapojeni do komorní, souborové a orchestrální hry. Ve výtvarném oboru je uplatňováno projektové vyučování. Výuka v tanečním oboru nebyla inspekci sledována.

Právní formu příspěvkové organizace má škola od 1. ledna 1995.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola Stříbro má tři obory: hudební, taneční a výtvarný. Všichni žáci byli a jsou zařazeni pouze do základního studia.

Obory studia:	Školní rok - přehledy žáků v oborech:			
	1997/1998	1998/1999	1999/2000	2000/2001
Hudební	270 žáků	277 žáků	273 žáků	270 žáků
Výtvarný	73 žáků	83 žáků	69 žáků	69 žáků
Taneční	0 žáků	22 žáků	19 žáků	18 žáků

Výuka byla sledována v hudebním a ve výtvarném oboru.

V hudebním oboru jsou vyučovány v souladu s učebním plánem doporučeným pro ZUŠ MŠMT pod č.j. 18 418/95-25 tyto předměty:

hra na klavír, na elektronické klávesové nástroje, hra na akordeon, housle, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet a saxofon, trubku, pozoun, baryton, lesní roh, tubu, bicí nástroje, dále je vyučována přípravná hudební výchova a hudební nauka v 1. - 5. ročníku I. stupně, v odpovídajícím rozsahu komorní, souborová a orchestrální hra. Z nepovinných předmětů byl zařazen sborový zpěv.

Ve výtvarném oboru odpovídají zařazené předměty novým učebním dokumentům MŠMT č.j. 15 865/2000-22:

přípravná výtvarná výchova, plošné vyjadřování, plastické a prostorové vyjadřování, objektová a akční tvorba, výtvarná kultura, volitelná náplň výuky.

Hudební obor

Přípravná hudební výchova

Plánování učiva i příprava učitelky na vyučování byly promyšlené, plně respektovaly požadavky učebních osnov. Cíle a obsah učiva směřovaly k rozvíjení individuálních hudebních schopností a dovedností žáků.

Předmět vyučovala učitelka s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka probíhala v učebně specializované na přípravnou hudební výchovu a hudební nauku. Menší třída byla vybavena klavírem, keyboardem, tabulí s notovou osnovou, audio i videotechnikou, byla pěkně vyzdobena. Vzhledem k počtu žáků byla pro výuku vyhovující. Z učebních pomůcek byly používány rytmické nástroje z orffovského instrumentáře včetně xylofonů, pracovní listy připravené učitelkou. Vhodně zvolenými metodami práce se žáky s pestrým střídáním činností byly dodržovány zásady psychohygieny.

Sledovaná výuka, která byla zaměřena převážně na opakování, byla koncipována jako pestrý sled hudebních činností a her. Žáci se předvedli ihned v úvodu výborným zpěvem písní, jejichž obsah dokázali pohybově vyjádřit. Další písně vhodně doprovázeli rytmickými nástroji, měli odpovídající pěvecké návyky, velmi dobré cítění metra, správně se rytmicky projevovali. Motivující byl pro ně také fundovaný a citlivý doprovod učitelky na klavír nebo na keyboard. Z prakticky prožitých činností byli vedeni k upevňování hudebních dovedností. Výborně uplatnili své znalosti při řešení vtipných hudebních hádanek. Při práci v pracovních listech se téměř bezchybně orientovali v notovém zápisu. Dokázali vyvozovat i objasňovat základní hudební pojmy. Žáci byli velice aktivní, plně prožívali veškeré činnosti a soutěže v hodinách. Učitelkou byli povzbuzováni a průběžně chváleni. Učitelka respektovala osobní pracovní tempo žáků, příkladně pracovala s chybou. Při výuce panovala radostná, spontánní a komunikativní atmosféra. Hodnocení v průběhu výuky a v závěru hodiny mělo výrazně motivující charakter.

Sledovaná výuka přípravné hudební výchovy měla příkladnou úroveň.

Hudební nauka

Plánování učiva ve všech ročnících vychází z požadavků učebních osnov. Učitel vypracoval tematické plány pro 1. - 5. ročník, kde rozpracoval učivo osnovami původně rozdělené do sedmi ročníků.

Předmět byl vyučován odborně i pedagogicky způsobilým učitelem. Výuka probíhala ve výše uvedené specializované učebně. Vzhledem k počtu žáků ve sledovaných ročnících (1. a 2. ročník) byly prostorové podmínky pro výuku v zásadě dostačující. Promyšleně byly využívány učební pomůcky.

Ve sledované výuce byl důraz kladen na teoretické znalosti. Žáci byli vedeni k poznávání naučených hudebních pojmů v praxi, dokázali zdůvodnit zvolené postupy. Teoretické informace byly následně důsledně podloženy praktickými ukázkami i činnostmi intonačními a sluchovými. Vzhledem k počtu žáků a omezeným prostorovým podmínkám nebyly zařazovány činnosti hudebně-pohybové.

Žáci pracovali soustředěně a s chutí, měli odpovídající pracovní návyky, vykazovali velmi dobré hudební dovednosti a znalosti. Žáci 2. ročníku měli menší hlasový rozsah, zpívali intonačně méně čistě. V průběhu výuky byla často využita pochvala, žáci byli průběžně

motivování a povzbuzování. Učitel byl k žákům tolerantní, přátelský, v hodinách panovala klidná, nestresující atmosféra.

Výuka v předmětu hudební nauka měla celkově nadprůměrnou až spíše nadprůměrnou úroveň.

Hra na klavír

Plánované učivo žáků bylo rozčleněno na dvě pololetí a obsahovalo všechny osnovami požadované složky klavírní hry. Bylo přehledně zaznamenáno v individuálních studijních plánech v třídních knihách. Z plánů bylo patrné, že učitelky zohledňují individuální schopnosti žáků, vybírají žánrově pestré skladby.

Výuka byla sledována u dvou učitelek, které mají pro výuku předmětu odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost. Vyučování probíhalo v prostorných, dobře vybavených a esteticky upravených třídách. K dispozici jsou starší dobře udržované nástroje a dostatečné množství klavírní literatury. Zásady psychohygieny byly dodržovány.

Sledovaná výuka byla pečlivě připravena. Žáci byli správně vedeni k rozvíjení klavírní techniky, ke vnímání metra, ke sluchovému vnímání kvalitního tónu, k rozvoji elementárních improvizčních schopností, k souhře při doprovodu nebo v rámci čtyřruční hry se spolužákem. Bylo dbáno, aby žáci porozuměli obsahu hraných skladeb, byli vedeni k orientaci ve formálním, harmonickém i obsahovém členění skladeb a následně k odpovídajícímu hudebnímu vyjádření. Žáci měli většinou správné pianistické i pracovní návyky, v hodinách adekvátně reagovali na podněty a pokyny vyučujících. Pouze ojediněle byly sledovány ne zcela správné návyky při sezení menších žáků u nástroje. Důraz byl kladen i na hru z paměti. Nová látka i technické problémy byly žákům učitelkami vzorově předehrávány, v průběhu hodin se žáky procvičovány. Připravován byl také repertoár pro veřejná vystoupení v sólové i ve čtyřruční hře. S některými žáky byl příkladně připravován repertoár pro doprovod a komorní hru. Žáci byli vedeni ke správnému chápání rytmického členění skladeb. Učitelky byly důsledné, trpělivé, vlídné.

Velkým pozitivem byla příkladně promyšlená organizace výuky a důsledné zařazování čtyřruční hry dvou žáků i klavírního doprovodu (ve spolupráci s dechovým oddělením). Žáci byli učitelkami průběžně motivováni a často chváleni. Byl oceňován každý jejich dílčí pokrok. Průběžné i závěrečné hodnocení mělo motivující charakter. Ve sledovaných hodinách vládla přátelská tvůrčí atmosféra.

Sledovaná výuka hry na klavír měla celkově velmi dobrou úroveň.

Hra na housle

Plánování učiva bylo přehledně zpracováno na jednotlivá pololetí u všech žáků v třídních knihách. Požadavky osnov s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků byly respektovány. Předmět vyučoval učitel, který zastupuje za učitelku na mateřské dovolené. Pro výuku hry na housle je odborně i pedagogicky způsobilý. Výuka probíhala v malé podkrovní učebně, kde není k dispozici klavír. Prostředí třídy bylo čisté, prostorově i esteticky vyhovující. Častým zařazováním relaxačních a uvolňovacích cviků mezi hrou i promyšleným členěním hodin byly příkladně dodržovány zásady psychohygieny.

Výuka byla učitelem pečlivě připravena. U mladší žákyně byl kladen důraz na motivaci k vytváření správných návyků na počátku houslové hry, na intonaci, na uvolnění paží a relaxaci. U hudebně vyspělejší žákyně bylo dbáno na sebekontrolu technické stránky hry, uvědomělé odstraňování náznaků strnulosti a vytváření pocitů uvolněnosti paží. Ve výuce hrála důležitou roli nejen motivace, ale i vlastní kvalitní ukázky hry učitelem. Intonace žáků byla

podporována zpěvem učitele či jeho hrou na housle. Nové úkoly i problémové části skladeb byly v hodině systematicky procvičovány, byly vytvářeny správné návyky a zásady pro samostatné domácí cvičení. Žákyně velmi dobře reagovaly na pokyny vyučujícího. Učitel oceňoval jejich snahu a pokrok, často je chválil. Dokázal je výborně motivovat i zaujmout. Byl taktní, tolerantní i důsledný. V hodinách panovala tvůrčí přátelská atmosféra.

Výuka hry na housle měla celkově příkladnou úroveň.

Hra na dechové nástroje dřevěné - zobcovou flétnu, příčnou flétnu a klarinet

Učivo korespondovalo s požadavky osnov v souladu s přidělenou spodní hranicí časové dotace výuky podle platných učebních plánů. Rozsah plánovaného učiva byl diferencován dle individuálních studijních předpokladů žáka, byl vypracován pro každé pololetí zvlášť. V případě výrazně nadané žákyně byla oprávněně zařazena látka značně převyšující požadavky daného ročníku. Naopak ve sledované výuce hry na klarinet nebylo v daném případě zařazení náročnějšího učiva vyššího ročníku shledáno jako přiměřené stupni rozvoje nástrojových dovedností žáka. Výukové cíle v zásadě vyplývaly z obsahu stanoveného učiva. Dostatečně byla plánována látka rozvíjející další hudební dovednosti - nástrojový přednes s klavírem, souhru, přípravu na hru v orchestru.

Předmět vyučují učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí k výuce hry na dechové nástroje (klarinet, trubku). Učitel hry na klarinet prokázal také základní dovednosti ve výuce hry na příčnou flétnu. Škola má pro danou výuku dostatečné prostorové podmínky a potřebné vybavení učebními pomůckami. Dodržování psychohygienických zásad bylo zajištěno.

Ve výuce hry na zobcovou flétnu byl u výrazněji talentované a motivované žákyně vzhledem k věku a ročníku zaznamenán mimořádný pokrok v probírané látce, v rozvoji prstových dovedností a pohotovém čtení notového zápisu při hře náročnějších notových materiálů. Požadovaná lehkost a uvolněnost nástrojové techniky byla dodržena. Nástrojové dovednosti byly účelně uplatněny při nácviu hudebně hodnotných přednesových skladeb s klavírem určených pro soutěžní vystoupení (J. S. Bach, P. Eben). Ve třídě učitele hry na trubku byla sledována třídní přehrávka žáků za účasti rodičů. U nejmladších žáků byly ve hře na zobcovou flétnu zaznamenány závažné nedostatky zejména z hlediska základních dechových návyků, tvoření a nasazování tónu.

Ve hře na příčnou flétnu byly v souladu s osnovami rozvíjeny základní nástrojové dovednosti. Používané notové materiály, hraný tónový rozsah byly úměrné věku žákyň. Vyhovovaly požadavku lehkosti a uvolněnosti při tvoření tónu. Učitel dbal na nepřetěžování aktuálních fyzických možností žákyň. Ne vždy byly dostatečně uplatněny formulace příčin a odborná korekce nedostatků při rozvíjení flétnového nátisku a při hře uložených cvičení. Zde se projevovala absence specifické odborné způsobilosti. Při nácviu látky byly více zohledňovány obecnější, častěji zejména rytmické, požadavky správné hry notového zápisu. Ke kladům patřilo motivačně účinné rozvíjení dovedností formou oktávové transpozice při hře písní ze zpěvníku a příprava žáků na veřejná vystoupení.

Při výuce nejmladších žáků byla individuální výuka účinně rozdělena na dvě lekce týdně. Ve hře na klarinet byla náležitě uplatněna hra učitele na nástroj při názorném předehrávání nebo při společné souhře. Žáci dosahovali značného pokroku v probrané látce. Účelně byla zařazována hra z paměti. Ne vždy byla akcelerace postupu v probírané látce přiměřená možnostem žáka, úrovni osvojených dechových a nátiskových návyků pro tvoření kvalitního tónu a plynulosti hry. I zde se projevil dílčí nedostatek při analýze cvičeného úkolu a ve formulaci konkrétních cílů, kterých má žák dosáhnout.

Kladem sledované výuky byla její motivačně příznivá a žáky nestresující atmosféra. Učitel dbal

na dodržování psychohygienických zásad. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře. Žáci hráli s chutí, se zjevně pozitivní motivací ke hře na nástroj.

Výuka hry na dřevěné dechové nástroje měla průměrnou úroveň.

Hra na dechové nástroje žesťové - trubku, pozoun, tenorovou a kontrabasovou tubu

Učivo ve sledovaných ročnících plně odpovídalo osnovám. V souladu s učebními plány jsou žáci zařazováni do dechového orchestru školy. Plánovaná látka odpovídala požadavkům na rozvíjení specifických nástrojových a dalších hudebních dovedností žáků. Byly stanoveny přiměřeně náročné a splnitelné cíle. Individuální dispozice žáků byly v plánování obsahu učiva zohledňovány.

Všichni učitelé mají příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost, uměleckou praxi a další specifické dovednosti a zkušenosti (vedení a dirigování souborů a orchestrů, aranžování skladeb, zvuková režie). Tyto okolnosti vytvářejí mimořádně příznivé podmínky pro kvalitu výuky. Škola má dostatek učebních pomůcek. Žákům jsou k dispozici hudební nástroje (včetně finančně nákladné tuby) a potřebné notové materiály. Pro individuální výuku byla vyčleněna menší podkrovní místnost. Z psychohygienického hlediska není zcela optimální, během odpolední výuky je např. obtížné zajistit kvalitnější větrání místnosti.

Ve výuce byly důsledně využívány základní prvky soudobé metodiky výuky hry na žesťové nástroje směřující ke správnému fungování dechového aparátu žáka, k navození optimálních tělesných pocitů při hře (uvolněnost) a k vývoji nátisku s omezováním tlaku na rty. Prvořadě byl sledován vývoj kvalitního tónu s náležitou barvou, dynamickým odstíněním. V rámci individuální vyspělosti žáka a kvality nástroje také dobrá intonace. Cílevědomě byl rozšiřován individuální nástrojový rozsah. Tyto atributy spolu s důsledně vyžadovanou odpovídající hrou po stránce tempové a rytmické byly základem vývoje hudebně správného nástrojového projevu žáka. K němu přispívá pěstování sólové hry s klavírem (i v rámci vyučovacích hodin) a hra žáků v dechovém orchestru školy. Citlivě byly zohledňovány individuální fyziologické a psychické zvláštnosti žáků.

Učitelé podávali žákům odborně fundovaný a jasně srozumitelný slovní komentář, správně vysvětlovali podstatu cvičeného úkolu a případných nedostatků a obtíží. Průběžným povzbuzováním a pochvalami motivovali žáky k optimálnímu výkonu v hodině. Žáci byli aktivní a velmi dobře reagovali na pokyny učitele. Ve vzájemné interakci se nestávali pouze pasivními subjekty. Pozitivní motivace ke hře na nástroj se projevila dobrou přípravou žáků a výkony ve sledovaných hodinách.

Výuka hry na dechové nástroje žesťové měla vynikající úroveň.

Hra na akordeon

Učivo ve sledovaných ročnících odpovídalo osnovám. Hudební dovednosti a schopnosti žáka jsou rozvíjeny cílevědomě uspořádaným výběrem především tradičních přednesových akordeonových skladeb a upravených písní.

Předmět vyučuje odborně a pedagogicky způsobilý nevidomý učitel s mnohaletou praxí, při které dosáhl řady úspěchů a osvědčil své tvořivé hudební schopnosti. Akordeonová učebna je dostatečně prostorná, světlá, je vybavena klavírem, který je pravidelně využíván. K dispozici je dostatek nástrojů i notové literatury. Estetická podnětnost učebny je znásobena pohledem na působivou architekturu blízkého barokního kostela.

Učitel má dlouholetou praxi ověřenou metodu vedení žáka, při které využívá schopnosti citlivé sluchové analýzy. Svým klidným pedagogickým přístupem, v případě potřeby i v kontaktu

s nástrojem žáka, poskytoval účinnou pomoc při zvládnání měchové techniky, frázování, čtení notového zápisu a jeho rytmického členění. Prostředky nástrojové techniky byly průběžně uplatňovány k dosahování muzikálně cítěného projevu. Učitel postupoval s jasným vědomím dílčích úkolů a cíle, kterého má být dosaženo. Zadaná látka byla v hodinách rozebrána a procvičována tak, aby žák problematice porozuměl a mohl v náviku doma systematicky pokračovat. Po procvičení a vysvětlení dílčích úkolů byla žákovi etuda názorně ve svém celku a správném tempu zahrána na klavír.

Hodnocení bylo vždy zdůvodněné, žáci byli povzbuzováni i za malé dílčí pokroky. V komunikaci mezi učitelem a žáky nedocházelo k negativním jevům. Atmosféra výuky byla klidná, nestresující, podporující potřebnou koncentraci žáka i motivaci ke hře. Kladem byla příprava repertoáru na třídní přehrávku žáků.

Výuka hry na akordeon měla velmi dobrou úroveň.

Výtvarný obor

Plošné vyjadřování, plastické a prostorové vyjadřování

Výuka ve výtvarném oboru je organizována v souladu s učebními dokumenty pro ZUŠ čj. 15 865/2000-22. Tematické plány učiva jsou velmi dobře zpracovány do měsíčních plánů. Cíle, kterých mají žáci v jednotlivých ročnících dosáhnout, byly stanoveny. Náměty a techniky byly voleny na základě aktuální úrovně a zkušeností žáků daného věku, požadavky učebních osnov byly plněny.

Výuka výtvarného oboru byla vedena odborně i pedagogicky způsobilou učitelkou. Výtvarný obor je vyučován na odloučeném pracovišti. V rozměrné učebně vybavené starším funkčním nábytkem byla umístěna vypalovací keramická pec, lis i hrnčířský kruh. Svým promyšleným členěním byla dobře přizpůsobena i k odkládání svršků žáků. Výtvarný materiál má své stálé místo. Žáky oklopuje výzdoba jejich vlastními zdařilými pracemi. Výtvarné prostředí je esteticky podnětné.

Sledovaná výuka byla velmi dobře promyšlena a připravena s vnímavostí k individualitě i zvláštnostem žáků. Příkladná byla ve sledovaných hodinách úvodní i průběžná motivace, která pozitivně ovlivnila spontaneitu a uvolněné výtvarné podání u žáků. Vyučující používala takové metody a formy práce, které všestranně rozvíjely tvořivé myšlení a uchovávaly dětem radost z výtvarného projevu.

Ve výuce přípravné výtvarné výchovy použila vyučující efektivní formu vstupní motivace, která přirozeně vyústila v celkový námět sledované výuky. Před budovou žáci společně s vyučující postavili sněhuláka. Různým kombinováním kreslířských a prostorových technik žáci následně zpracovávali jednotlivé kroky i vlastní prožitek při stavbě sněhuláka. Zaznamenávali plošné stopy po nabalování sněhu, narůstání tvaru, zkoumali tvar, barvu i velikost sněhových koulí. V druhé části výuky pracovali na rozdělané práci „Naše město“, kde se snažili barevně ztvárnit zimní atmosféru města.

Hlavním tématem výuky základního studia I. stupně (3., 4. a 5. ročník) bylo pokračování na započaté kompozici světla a stínu formou papírorytu. Nenásilným způsobem byli žáci seznámeni s různými technikami tisku. Žáci prokazovali velmi dobré výtvarné znalosti, správné návyky, dokázali pracovat samostatně a soustředěně. Vyučující věnovala žákům cílenou individuální péči, v průběhu výuky pozorně sledovala vývoj výtvarné práce každého jedince. Nezanedbatelné z výchovného hlediska bylo i systematické a důsledné vedení žáků k pořádku. Hodnotící přístupy ze strany vyučující, kultivovaná oboustranná komunikace i vzájemná ohleduplnost a tolerance mezi žáky vytvářela ve výuce příjemné pracovní prostředí.

Sledovaná výuka výtvarného oboru měla vynikající úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na kvalitě a úrovni vzdělávání v ZUŠ Stříbro se podílí především cílené zaměření školy na práci kolektivních souborů, na projektové vyučování a mezipředmětovou spolupráci. Stávající prostorové a materiální podmínky zde nemohou být již dále zkvalitňovány dle koncepčních záměrů ředitele.

Pozitivem sledované výuky byla převážně velmi dobře promyšlená příprava učitelů na vyučování a úroveň plánování učiva žáků, průběžná vhodná motivace a vstřícná komunikace. Metody a formy práce odpovídaly odborné erudici pedagogů, celkově vykazovaly výraznou převahu pozitiv. Příkladná pedagogická práce byla sledována ve výuce přípravné hudební výchovy, hry na housle a na žest'ové dechové nástroje a v předmětech výtvarného oboru. Škola doložila také kvalitní výsledky vzdělávání žáků díky videonahrávkám vystoupení dechového souboru a výstavy žáků výtvarného oboru.

Kvalita vzdělávání v základní umělecké škole byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy vycházely z důkladné znalosti podmínek a prostředí školy. Od roku 1995, se vstupem školy do právní subjektivity, ovlivňují koncepci školy do jisté míry závazní ukazatelé, jako je např. stanovený limit pracovníků školy i finanční prostředky. Koncepční záměry jsou každoročně rozpracovány do ročních plánů s reálnými cíly.

Plán práce na školní rok 2000 - 2001 je rozčleněn na čtyři oblasti:

ekonomickou a materiálně-technickou, personální, výchovně-vzdělávací, organizační.

Jsou zde stanoveny priority, termíny i zodpovídající garanti za plnění adresných úkolů. Ředitel předložil návrh letošního plánu práce umělecké a pedagogické radě dne 1. září 2000. Pracovníci školy návrh práce doplnili a po doplnění s příslušnými úpravami schválili. Z pečlivě vedených zápisů z pedagogických rad je jasné, že úkoly vyplývající z plánu práce jsou čtvrtletně vyhodnocovány.

Součástí plánu práce je plán kontrolní a hospitační činnosti ředitele a dalších určených kontrolních pracovníků vedení školy.

Kontrolou bylo zjištěno, že jsou ve škole vyučovány tři obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka v hudebním oboru probíhá podle platných učebních plánů doporučených pro základní umělecké školy MŠMT pod čj. 18 418/95-25, ve výtvarném oboru a v I. stupni základního studia v tanečním oboru se řídí novým vzdělávacím programem (platným pro ZUŠ od 1. 9. 2000) čj. 15 865/2000-22.

Organizování

Ředitel školy, pan František Kratochvíl, byl jmenován do funkce k 1. září 1988. Organizační řád a vnitřní řád pro pedagogické pracovníky jasně určuje a vymezuje kompetence jednotlivých pracovníků, umožňuje účinné řízení. Vedení školy je rozděleno mezi ředitele a statutární zástupkyni. Poradním orgánem vedení školy je umělecká a pedagogická rada. Na vyučující jsou delegovány příslušné kompetence (vedoucí čtyř odloučených pracovišť, vedoucí předmětových komisí v hudebním oboru, vedoucí souborů, správci knižního a notového archivu a pod.).

Pedagogická rada spolu s uměleckou radou mají společná jednání, na kterých se scházejí v termínech stanovených plánem. Z jednání jsou pořizovány podrobné, přehledné zápisy obsahující adresné úkoly. Pravidelně je hodnocena práce žáků v jednotlivých třídách, vyhodnocovány jsou úkoly stanovené ročním plánem. Pedagogická rada se rovněž zabývá problémovými žáky, dává návrhy na zlepšení daného stavu, přijímá účinná opatření. Ředitel školy stanovil příslušné kompetence také směrem k samostatné administrativní pracovníci školy a k provozním zaměstnancům.

Kontrolou bylo zjištěno, že povinná dokumentace školy je řádně a pečlivě vedena.

Ve školním řádu jsou zakotvena jak práva (v souladu s Úmluvou o právech dítěte), tak povinnosti žáků.

Informační systém školy je propracován, je pružný a účinný. V budově ve Stříbře jsou veškeré informace předávány včas a úplně díky dennímu kontaktu vedení školy se zaměstnanci. Další informace poskytují nástěnný panel a další materiály umístěné v malé sborovně školy. Rodičům a žákům slouží informační nástěnky ve vstupní části školy, ve třídách, plakáty, adresné pozvánky a osobní informace učitelů. O prospěchu žáků jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek. Škola velmi dobře spolupracuje s rodiči. Tradici mají dvakrát ročně organizované třídní předehrávky žáků spolu s aktivy rodičů v každé třídě hudebního oboru. Zde se zapojují do hodnocení výkonu žáků i rodiče, kteří prostřednictvím písemného hodnocení třídní předehrávky třídním důvěrníkem sdělují své názory a pocity. Vedení školy tak získává zpětnou vazbu od rodičů, váží si jejich názorů i námětů.

Škola se velice často prezentuje na veřejnosti. Zaveden je systém pravidelných interních a veřejných celoškolských koncertů ve Stříbře i v pobočkách školy. Samostatně akce organizuje taneční obor, výtvarný obor se prezentuje vždy za určité období velkou výstavou. Soubory školy mají pravidelná víkendová soustředění před významnými akcemi. Tradici mají výchovné koncerty pro mateřské školy a pro žáky přípravné hudební výchovy a jejich rodiče, koncerty a výstavy absolventů, účast žáků v soutěžích. Častá jsou samostatná vystoupení souborů školy (Dechový soubor a pěvecký sbor ZUŠ Stříbro, Dechový orchestr mladých „Juvenka“ Bezručice, „Cavalla“ Kladruby), jejich prezentace také v zahraničí (SRN, Lucembursko). Dechový soubor ZUŠ Stříbro se představil široké veřejnosti také nahrávkou na CD. Díky velmi dobré spolupráci školy s vedoucími představiteli města se žáci a soubory školy často prezentují na významných kulturních akcích pořádaných městem.

Škola se stala organizátorem přehlídky dechových orchestrů (letos se uskuteční již osmý ročník). V posledních dvou letech se na této přehlídce představily také zahraniční soubory díky zapojení akce do projektu PHARE a Nadace OSA.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999-2000 byla přehledně zpracována dle příslušné právní normy. Poskytuje ucelené informace o škole a jejich četných veřejných aktivitách, o dosahované úrovni při vzdělávání žáků a přijetí absolventů k dalšímu studiu na vyšší typ umělecké či pedagogické školy, o výsledcích dosažených v soutěžích.

Kontrolou bylo ověřeno, že organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům, m.j. Vyhlášce č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků je uplatňován demokratický styl řízení, je dbáno na dodržování stanovených pravidel a na vzájemné respektování. Ve škole je vytvářena atmosféra důvěry a vzájemné spolupráce. Způsob týmové řídicí práce, pravidelné osobní kontakty vedení školy s učiteli i spolupráce učitelů navzájem vytvářejí prostor pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Operativní řízení navazuje na systém plánování a kontroly, spolu s analýzou a

vyhodnocováním tvoří propojený systém funkčního a účinného řízení.

Důraz je kladen na využívání odborné způsobilosti pedagogických pracovníků, na jejich další vzdělávání. Dva učitelé si doplnili vzdělání dálkovým studiem. Podporovány jsou také odborné a umělecké aktivity pedagogů. Dva učitelé školy komponují, upravují a aranžují repertoár pro dechový soubor, některé skladby také pro čtyřruční hru na klavír. Letos v lednu absolvovala učitelka výtvarného oboru seminář organizovaný Pedagogickým centrem Plzeň k novým učebním osnovám pro ZUŠ a získala osvědčení. Pro potřeby výuky v přípravné hudební výchově si učitelka vytváří řadu pomůcek a pracovních listů. Učitelé se pravidelně účastní různých soutěží se žáky školy (např. soutěže vyhlašované MŠMT, Soutěž plzeňské konzervatoře, regionální soutěž Plzeňské housličky a pod.), které jsou aktivním zdrojem informací v oboru. O začínající a nové učitele pečuje ředitel a další určení učitelé jednotlivých oborů. K sebevzdělávání je využíván bohatý fond odborné literatury a časopisů.

Motivace pracovníků zcela přirozeně vyplývá z celkové vstřícné a tvořivé atmosféry školy. Hmotné oceňování zaměstnanců školy je podloženo písemně zpracovanými kritérii hodnocení (čl. 15 a čl. 17 Vnitřního platového předpisu), se kterými byli všichni prokazatelně seznámeni.

Hodnocení činnosti jednotlivých oborů a sebehodnocení školy jako celku je prováděno pravidelně v pedagogických radách na konci prvního a druhého pololetí školního roku a je uváděno ve výroční zprávě. Ředitel školy často konzultuje s učiteli odborné problémy, společně nacházejí účinná řešení.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře školy je rozdělen mezi ředitele, jeho zástupkyni a vedoucího učitele pobočky v Bezdruzicích. Systematicky je prováděna kontrola pedagogické dokumentace. Sledována je úroveň a kvalita jak výchovně-vzdělávacího procesu, tak interní i veřejné prezentace práce školy. Kontrolovány jsou také výsledky učení žáků při komisionálních postupových zkouškách. Z hospitační činnosti jsou pořizovány zápisy, které jsou s vyučujícími prokazatelně projednávány. Na základě analýzy z kontrol a hospitací jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Všeobecné závěry z kontrol a hospitací jsou na programu pedagogických rad, promítají se do náplně jednání předmětových komisí.

Ředitel školy také pracuje se zprávami, které má k dispozici z výsledků kontrol o hospodaření s finančními prostředky. Naposledy provedly kontrolu hospodaření ve škole pracovnice Školského úřadu Tachov (ve dnech 23. 11. - 10. 12. 1999). Ve sledovaných oblastech hospodaření nebyly nalezeny závady. V zápise je konstatováno, že: „Hospodaření s finančními prostředky je v souladu se zákonem č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky“.

Hodnocení kvality řízení

Ředitel respektuje a dodržuje platné právní předpisy. Při řízení školy vychází z dokonalé znalosti a analýzy daného stavu. Preferuje týmovou práci s jasným vymezením kompetencí a adresných úkolů pro jednotlivé pracovníky. Díky účinnému systému kontroly sleduje všechny oblasti chodu školy, navazuje na oblast plánování a organizování. Podporuje iniciativu a jedinečné tvůrčí schopnosti pedagogických pracovníků. Kvalita řízení byla hodnocena s výraznou převahou pozitiv také v inspekční zprávě čj. 044 9/99-4019 z ledna 1999, která byla zaměřena na řízení školy. Vzhledem k výše uvedenému zjištění inspekce konstatovala, že řídicí práce je stále kvalitnější, pečlivá, promyšlená a koncepční.

Úroveň řízení jako celek vykazuje příkladnou úroveň.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Další interní a veřejné aktivity

Učitelé a žáci školy se dlouhodobě významnou měrou podílejí na kulturním životě měst a obcí, ve kterých škola působí, pravidelně prezentují výsledky své práce na veřejnosti. Z bohatého výčtu akcí lze uvést souhrnně cca 35 veřejných akcí ve školním roce, které jsou pořádány při různých významných událostech a pro různé instituce (viz přílohy výročních zpráv školy).

Zvláštní pozornost si zasluhuje práce Dechového souboru a pěveckého sboru ZUŠ Stříbro, Dechového orchestru mladých „Juvenka“ Bezručice a komorního souboru Cavalla Kladruby. Uvedená hudební tělesa slavila v posledních letech úspěchy při vystoupeních na domácích pódii i v zahraničí (ve městech SRN a Lucemburska). Přínosem pro prezentaci práce Dechového souboru ZUŠ Stříbro bylo natočení samostatné CD v plzeňském rozhlasu.

Významná byla rovněž prezentace práce výtvarného sboru v ucelené výstavě instalované v prostorách Muzea Stříbro.

Výsledky žáků v soutěžích a v přijetí absolventů k dalšímu studiu

Žáci se pravidelně účastní soutěží, přehlídek a festivalů a jsou zde oceňováni. V posledních třech letech slavili úspěchy žáci hudebního a výtvarného oboru v soutěžích vypisovaných MŠMT i v soutěžích regionálních a národních:

- žáci hudebního oboru byli úspěšní v soutěži plzeňské konzervatoře v roce 1998 a 1999 (ve hře na trubku a klarinet), v soutěži vypsané pro ZUŠ MŠMT (1999) byli oceněni 4 žáci ve hře na klavír (1. a 2. místa) a 2 žáci ve hře na akordeon (1. místo) v okresním kole, ve hře na housle v oblastním kole (1. žák - čestné uznání), v soutěži MŠMT (2000) získalo přední ocenění v okresních a oblastních kolech 13 žáků dechového oddělení (nejvýznamnější bylo 1. místo pro hráče na tubu v oblastním kole),
- žáci výtvarného oboru získali významná ocenění v prestižní soutěži „Lidická růže“ v roce 1988 a 1999, nejvyšší ocenění v mezinárodní soutěži „Podmořský svět očima dětí“, dále ve výtvarné soutěži Českého rozhlasu Praha i v regionální soutěži Tachovská paleta.

Úspěchy slavila škola také v přijímání žáků na vyšší typ školy. V posledních dvou letech byli přijati 2 žáci ke studiu v konzervatoři Plzeň a České Budějovice (housle, pozoun), 3 žáci na Pedagogickou fakultu Západočeské univerzity Plzeň, 1 žák na Soukromou střední uměleckoprůmyslovou školu Plzeň a 1 žák na Soukromou střední grafickou školu do Jihlavy.

Škola se významnou měrou podílí na kulturním životě města i regionu, úspěšně prezentuje práci školy také v zahraničí. Přispívá k formování osobností svých žáků. Výsledky práce žáků školy jsou oceňovány v soutěžích. Její činnost je v tomto směru příkladná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, vydané Školským úřadem Tachov pod č. j. 13.626/99-21, Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2000
- Vnitřní řád pro pedagogické pracovníky Základní umělecké školy ve Stříbře
- Školní řád pro žáky Základní umělecké školy Stříbro
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/1999 a 1999/2000
- Plán práce na školní rok 2000/2001

- Rozvrhy hodin, Katalogy o průběhu studia
- Výkazy žáků a vyučovacích hodin
- Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách
- Třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku
- Zápisy z uměleckých a pedagogických rad
- Zápisy z jednání předmětových komisí hudebního oboru
- Kritéria hodnocení zaměstnanců školy
- Hospitační záznamy vedení školy a přítomných inspektorů
- Inspekční dokumentace - informace o zaměstnancích
- Inspekční zpráva čj. 044 9/99-4019 z ledna 1999
- Nahrávky Dechového souboru ZUŠ Stříbro na CD
- Videozáznamy z vystoupení Dechového souboru ZUŠ Stříbro a z výstavy výtvarného oboru s názvem „Strom-les-člověk“, fotodokumentace školy

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Promyšlená řídicí práce vedení školy, manažerské schopnosti ředitele
- Zodpovědný přístup pedagogů k plnění učebních plánů o učebních osnov, mezipředmětová spolupráce v hudebním oboru jako stěžejní atributy kvality vzdělávání
- Projektové vyučování ve výtvarném oboru, velké osobní nasazení a invence učitelky
- Příkladná činnost Dechového souboru ZUŠ Stříbro
- Úspěchy a výsledky žáků v soutěžích a při přijímání na vyšší typ škol
- Prezentace práce školy na veřejnosti, reprezentace v zahraničí
- Organizace přehlídky dechových orchestrů s mezinárodní účastí, zapojení do projektu Phare

Negativa:

- Výrazná negativa nebyla zjištěna.

Dílčí problémy materiálních podmínek vyplývají z technického stavu zastaralé budovy školy ve Stříbře.

Inspekce nezjistila v průběhu svého pobytu ve škole neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu ve prospěch vzdělávací činnosti školy.

Kvalita vzdělávání s řadou vynikajících dílčích hodnocení byla celkově hodnocena jako velmi dobrá. Úroveň řízení školy si nadále udržela vysokou úroveň, v porovnání se stavem při poslední inspekci byla hodnocena jako vynikající.

Celkově byla škola hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
Členové týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	Jindřich Bešťák v. r.
	Mgr. Lenka Rusnoková	Lenka Rusnoková v. r.

V Plzni dne 2. února 2001

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. února 2001

Razítko ZUŠ Stříbro

Ředitel základní umělecké školy	Podpis
František Kratochvíl	František Kratochvíl v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad Tachov, referát školství, T. G. Masaryka 1326, 347 13 Tachov	20. února 2001	044 35/01-4019
Zřizovatel - Referát školství, T. G. Masaryka 1326, 347 13 Tachov	20. února 2001	044 35/01-4019

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
5. února 2001	-----	žádné připomínky